

thet förvtthan hwad som här til således kan wara afhändt/ oachtat at
therd laga Fasta wore gifwit/ så wijda lijkwäl uhrminnes Håfd therd
icke kommen är/ läggias til sin rätta Bohlståde och Skattehemman
igen/ vthan någon Lösen eller Förmyndning/ emådan ingen hade bordt
wara så obetänckt och driftigh emot Lagh och Kongl. Förordningar/
tilhandla eller slagga vnder sig thet som oss och Chronan tillkommer.
Och ehuruwål wij hade haft soog til at ställa en deel aff Wäre Dom-
hafwande för Ögonen thet the hafwa emot Ordningar och laga Stad-
gar/ meddelat Fasta på slikt Agor/ och ther igenom gifwit tilfålle til
sådana Jerringar/ så willie wij lijkwäl allenast för thenne gången haf-
wa them åthwarnade och här med allwarligen befalte/ at the här effter
sådana begiärte Öpbud/ widh slikt Contracter och Förlikningar för-
kaste/ protesterandes ther emot på wære wågnar/ effter som Wij här
med och alle sådana Öpbud och Fasta förklare för olaglige och aff intet
wärde. Skole och Wäre förordnade Landzhöfdingar i Låhnen fljite-
ligen här öfwer hålla Hand och noga tilsee at icke något sådant här
effter förelöper/ och dher så skedde/ weeta effter Embes plicht/ allwarli-
gen at rätta och boota/ tilhållandes alle Wederbörande til hör samheet
och lydno emot Stadgar och Wäre Påbudh; Särdeles skole Wä-
re och Chronones Fougdar hafwa at förswara ther något sådant här
effter försummas/ och the icke thet/ effter all möneligheet vthspahna/ för-
hindra och gifwa riktigt tilliånna/ lagligen wijdare fullföljandes
then brådlige til wålsförtiänt Straff. Här alla som wederböre hafwa
sig hör samligen at effterrätta. Til yttermera wisso hafwe Wij thetta
med egen Hand vnderskrifwit och Wårt Kongl. Secret bekräfta lå-
tit. Datum vthi Wårt FästLäger Runneberga den 21. Julij 1677.

C A R O L U S.

Locus
Sigilli.

Kongl. May:

Nådige

RESOLUTION

Och

Förklaring/

Öfwer samptlige Allmogens Beswår/ gifwen
på Riksdagen i Halmstadh den 20. Fe-
bruarii 1678.

Stockholm/ tryckt hos Niclas Wankijff/ Kongl. Booktr.

Kongl. May.^{te}

Nådige Resolution och Förklaring vppå the
allmenne Besvär och Klage / Puncter / som thes trogne
Undersätare aff Rikszens Allmoge vthi Sverige och Finland/
hwille til thenne sammanskrifne och igenom Gudz Nåde / wäl öfwerstånd-
ne Riksdag hafwa församblade varit / Kongl. May.^{te} igenom thes /
vthskickade Fullmächtige / hafwa i Underdånigheet insinuera
och förredraga låtit / gifwen på Halmstad Slott then 20
Eebruarij Åhr 1678.

Kongl. May.^{te} hafwer med Nåde intagit / thes
trogne Undersätares aff Allmogen i gemeen under-
dånigst andragne Besvärers Puncter. Och såsom
the för thet första i Underdånigheet anhålla / at Kongl. May.^{te}
Nådigst behagade förmä Ridderskapet och Adelen / at i thesse
Krigztijder til Kongl. May.^{te} och Cronan wplåta Landtogz Siar-
den / Byggnings- Hielpen / samt Bostapz och Skingårdz Pen-
ningar / såsom och affstå medh then halssparten aff Kröningz och
Krigzhielperne / som the för thetta i Kraft aff Privilegierna plåga
taga / emot thet som til Kongl. May.^{te} och Cronan wthlägges / er-
bindandes sigh at i Fredztijder åter igen / giärna willia sin Skyl-
digheet jämbwäl / emot Husbönderne fullgöra; Alltså och emedan
Kongl. May.^{te} vppå sidste Riksdagen Åhr 1675 vthi thes Re-
solation gifwen Allmogen öfreer theas Allmänne Besvär / them
nog samt grundeligen och omständeligen hafwer förståndigat / hu-
ruledes Ridderskapet och Adelen öfwanbemålte Wihlagor aff sine
(o) ff Bönder

Bönder/ emoot Cession aff Fulfriheten/ deels för store Penninge Summor, deels i Afseende til långlige och märckelige Kongl. Majestet och Cronan bewijste Tienster hafwa Lagligen erhållit; Ty kan Kongl. May. en sådan Allmogens Afundan / thes trogne Undersätare aff Ridderskapet och Adelen / wälsfångne Egendom at ansäcka/ så mycket mindre billiga; Som the medh så många och ögonsejnlige Proof alltid hafwa bewijst sin underdånige Redebogenheet at grippa Kongl. May. under Armarne medh alt thet som vthi theas Förmodgenheet hafwer warit.

II.

Allmogens underdånige Ansökande / at få betala Byggningshjelpen medh Nije Marc Silfwermynt / och icke betungas medh thes Förwandling vthi 18 Losh Wedh / then the förmebna i Begynnelsen hafwa warit bewilliat i Penningar aff 9 Marc Silfwermynt; Wil Kongl. May. til thes Kongl. Rammers Collegium nådigt hafwa remitterat at låta the om ransaka/ och sedan the vthinnan stadga / thet som Kongl. May. Tienst samt Ridderskapet och Adelen Privilegier kan wara enliget/ såsom och Allmogen sielff til drägeliget.

III.

Angelande theas Anhållande / at i thetta Åhr befrijas för the 6 Öre och 12 Dränge Dagzwärckerne hoos sine Husbönder / eller åth minstone/ at få them betala medh 8 Öre på ett Öre/ och 4 Öre på Ett Dränge Dagzwärcke/ så framt the i thetta / som i thet framledne åbret/ skulle anmodas om Wacht eller Arbete widh Skanherne. Såsom Dagzwärckerne höra Ridderskapet och Adelen egenteligen til / så hafwer Allmogen ingen Fogh sådant at begära/ effter som Arbetet och Wachthåld widh Skanherne vthi Öfredelige Tider Allmogen aff Alder hafwer warit wahne thes för vthan at förrätta.

IV.

För thet Fierde bestwäre Allmogen sigh och öfwer Skingningz/ Inqwarteringz och Underhåldz Friheten åth Soldater och

och Ryttere/ sampt öfwer Wäldsamme Wärfningar/ underdånigst anhållandes/ thet Kongl. May. wille them nådigt beskydda och hägna för frij Skingning och Bästning/ Inqwarteringar/ Sårder/ til Officerarne, sampt wäldsamme Wärfningar / och at the må sine nedige Sochne- Handwärdsmän oplagade så behålla/ så npt Nämndemännen en Drängnuta frij för Rotering. Hwad frij Skingning widkommer / lærer Kongl. May. thes trogne Undersätare aff Allmogen ther före här efter befrija / vndantagandes vthi the Fall / som Rikszdags Beslutet 1649 vthtryckeligen förwäler / effter som hwadh här til the emoot är föreluppet / emoot Kongl. May. Wettkap och Tillåtelse igenom Rikszens öfredelge och beswärlige Tillstånd är skedt och iuristat; Men Soldaternas och Rytternas Underhåld och frij Inqwarteringar eller åthnuta Sårder aff Allmogen / såsom the i förre Tider icke hafwa warit så orwärlige / och thess Åhren vthi en sådan stor och handgripligh Rikzens Fähra oumgängelige / så förmodar Kongl. May. at Allmogen sådant Krigszfolcks nödige Underhåld toliggen drager / til thes något annat drägeligare Förslag thet at uppehålla kan finnas; Kongl. May. wil dock en sådan Förordning både widh Inqwarteringarne och Durektogen låta fatta / Så at all Wäld / Underseff och Egenwilligheet / som Allmogen emoot Kongl. May. Nådige Willie och Wettkap kan för theta wara tilfogat/ medh godh Fogh och Lämpa skal kunna afftyras och hämmas. Kongl. May. wil och jämwal om sielfwa Wärfningarne/ sådana Förordningar och allwarlige Förbudh / til Wederhörden låta vthgå / at Allmogen jämwal ther vthinnan för all Öfwerwäld skal hägnas och beskyddas; När och Allmogens nödige Handwärdsmän hafwa wunnit Buurkap i Städerna / må the saakdöst och oqwalde hoos Allmogen arbeta / Men Nämndemännen som sin Lön vthur Håradz-Ristan richtig belomma / kunna i thess Krigztider och Trångmål vppå Manshielp inuen större Friheet än andra Kongl. May. trogne Undersätare aff Allmogen præscedera eller förmoda.

V.

Beställa och at Härads-Höfdingzdommen blifwa bortför
arenderade, ansökiandes i Underdänigheet / at Härads-Höfdingz-
dommen intet må någon tildelas som annan Tienst hafwer / är
alt för vng heller medh flere Härads-Höfdingzdommen bestwä-
rat än han kan sielf förwalta; Vppå thet Härads-Höfdingarne
altijdh kunne vara widh handen på the Ställen Lagh och Rätt
skippas bör. Sålom Kongl. May. aff särdeles Orsaker / widh
förefallande Tilfällen kan en heller annan nådigst medh ofwanbe-
målte Härads-Höfdingz Råntor hafwa benådat / som för sin
Tienst skul eller flere Härader intet så sielf Tingz. Rätten kan
Behrsonligen bijwista / så är altijdh Kongl. May. Nådige Willie/
at the som sådana Råntor bekomma / sticellige och wålsförarne
Substituter eller Lagläsare vthi sine Ställen förordna / som widh
Dombstolene Lagh och Rätt skeppa kunna / ther om för längst
Kongl. May. Hoff. Rätter äro beordrade at hafwa grann Op-
sicht / at inga vthan Eedsworne / och aff Hoff. Rätterne för dugelige
erkände Lagläsare må widh sådana Tienster brukas.

VI.

The Misbruk som Allmogen klagar föröfwas medh Hä-
radz Sigillen som vthi hwars och eens Händer / vthan åthskildnat
skola lemnade blifwa / förmärcker Kongl. May. medh så mycket
hörrer Misbrugh som Kongl. May. vthidhes Resolution, gifwen
Allmogen vthöfwer theas allmenne Besvär på Riksdagen Åhr
1672 sådana Misbruuk alswarligen hafwer förbudt / wahr-
nandes här medh ånyo / så Härads-Höfdingarne som sielfwa
Rånden / at the här efter sådana Kongl. May. them gifne Reso-
lutioner icke vthi Förgåtenheet ställa / ther medh och Landzhöfding-
gen skal grann Opsicht hafwa / at ther emoot intet föröfwas.

VII.

Supplicera och at then Dordning / som Frelse Fougderne för-
öfwe widh Vthskrifningarna / i thet the sättia Frelse i Rote medh
Stattebönderna / må blifwa rättat / så at Statte- och Frelsebön-
derna

derna här efter vthi särdeles Rotar må stälte blifwa. Huru
Statte- och Frelsebönderne skole stå i Rota när the intet föreena
sigh medh sina Husbönder / står klart vthi 1655. åhrs Riksdagz
Beslutt och then sidste Puncten / Rembligen / at the skola stå medh
andre Cronans Stattebönder lijka vthi Vthskrifningz Roten/
(wålsförståendes lijka vthi Talet) antingen Roten må blifwer full
aff Statte Frelsebönder / eller och fylles medh Frelse / när Frelseman-
nen intet hafwer så många Statte Frelsebönder at Roten blifwer
full / allenast Stattebonden ther igenom intet förnär skeer / ther
Kongl. May. Vthskrifningz Commissarier skola bära Åhuga
före.

VIII.

Anhålle och / at ingen Frelses Betiente som Hemman brukar
Bönder som bruka Sätterien eller Ladugårdar / Torpare eller
Förswars Karlar in eller vthom Råd och Råd / må sigh Vthskrif-
ningen vndandraga; Hwilla aff Ridderkapet och Adelens Bön-
der och Torpare / skola stå vthi Rota / kan sees vthaff Riksdagz Be-
slutet / ther widh Landzhöfdingen skal them handhafwa.

IX.

Allmogens underdänige Anhållande / at ferskonas för then
Fördubbling som widh Bågmanshället fordras / kan Kongl.
May. widh thetta Rikszens Tilstånd / så mycket mindre bewillia/
som thet nogsampt är belant / hwad Affsatnat för thenne Tijden
widh thes Kongl. Ammiralitet finnes vppå Bågsolct / och hwadh
Fähra Allmogen så wäl som andra Rikszens Ständer i thetta
åhr hafwa at förwanta aff Fiendens så dierfweligen i Öster-
Stön och widh Stölkanten altijdh annalkande Skepps-Flotta / om
ingen Anstalt göres om nödigt Mootwårn / medh Skepps Vth-
rustning.

X.

Hwad theas Ansökning anbelangar / at när then legde
Soldaten hafwer gått igenom General Munstring / Bonden må
för wiidare Ansvar må blifwa otiltalt / så hafwer Kongl. May. sigh

figh ther öfwer så ofta förklarar/ särdeles vthi thes Nådige Resolu-
tioner, gifne Allmogen öfwer theas Allmeene Besvär år 1664
sampt 1672 och 1675/ hwar efter the sigh hörsamligen hafwa
at råtta.

XI.

Beswäre sigh och Allmogen öfwer Myntes Stågrande /
anhållandes om en wiß Förordning medh Myntet / särdeles at
Riksdahlerne må til 19 $\frac{1}{2}$ Mark reduceras, och at Kopparmynt
må så wichtigt såås som thet Redde Åhr 1664 och thet i min-
dre Plåtar å 6 eller 3 Mark Kopparmynt/ sampt ynnigare
smått Silfwermynt/ at ther medh förekomma thet oljdeliga äc-
ter/ som medh Myntes Stågrande/ vthaff allehanda Konstgrip
föröfwas. Såsom thenne Dreda vthi Myntet Kongl. Mayst.
så wäl som alle Rikszens Ständer så mishageligh som skade-
ligh pröfwas/ Så wil Kongl. Mayst. Nådigh ther om medh
thet första en sådan Förordning göra/ at Allmogen förmodeli-
gen jämbwäl ther vthinnan skal sitt Röde finna. Kongl. Mayst.
förblifwer thes trogne Undersätare aff Rikszens Allmoge/ i thet
öfrige medh Kongl. Ynnest och Nåde wäl benågen. Actum ut
supra.

C A R O L U S.

Locus
Sigilli.

55 54
Hans Kongl. May:ts
Wär Aldranadigste Konungz och Herres
Öpne

PLACAT

och

Förordning/

Angående Handhafwandet aff Stora
Stod Tulls Wäsendet/ och dhes Anhörtiges/
giordt i Halmstad den 28. Februarij
Anno 1678.

Stockholm/

Tryckt hos Niclas Wantijff/ Kongl. Booktryckare